

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/98/2015
Identifikačné číslo spisu:	2612010334
Dátum vydania rozhodnutia:	26.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Hatala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2612010334.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba na neverejnom zasadnutí konanom 26. mája 2016 v Bratislave v trestnej veci obvineného U. B. a spol. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného U. B. proti rozsudku Okresného súdu Malacky, sp. zn. 3T/50/2013 zo dňa 19. augusta 2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 2To/147/2013 zo dňa 23. januára 2014, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného U. B. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Malacky sp. zn. 3T/50/2013 zo dňa 19. augusta 2013 bol obžalovaný U. B. uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. a prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a obžalovaný A. A. z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

obžalovaný A. A. po spoločnej vzájomnej dohode s U. B. dňa 02. 08. 2011 v čase od 21.00 hod. do 21.55 hod. v Senici na Námestí Oslobodenia, v priestore chodníka medzi budovou Pošty Senica, kostolom, činžovým domom číslo 4 a sochou Oslobodenia, fyzicky napadli T. M., Q. B. a JUDr. L. A. tak, že obžalovaný U. B. udrel päšťou T. M. do čelovo-spánkovo-temennej ľavej oblasti hlavy a do okolia úst, v dôsledku čoho T. M. spadol na záhlavie a upadol do bezvedomia, a JUDr. L. A. kopol do pravej lumbálnej oblasti chrbta, a A. A. udrel päšťou do tváre Q. B. a kopal ho do oblasti hrudníka, v dôsledku čoho obžalovaný U. B. spôsobil T. M. pomliaždenie hlavy vľavo v čelovo-spánkovo-temennej oblasti s krvným výronom na ploche 5 x 5 cm, tržné rany hornej a dolnej pery, pozdĺžnu prasklinu čelovej a temennej kosti vľavo, pomliaždenie hornej časti a bázy čelového laloku mozgu vľavo so zakrvácaním pod mäkkú plenu mozgu v danej oblasti a otras mozgu s prechodným pravostranným ochrnutím končatín s práceneschopnosťou od 03. 08. 2011 do 30. 09. 2011, čím spôsobil škodu Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., Krajská pobočka Trnava, vo výške 4.053,72 €, a JUDr. L. A.

spôsobil pomliaždenie driekovej oblasti prevažne vpravo s paravertebrálnym stuhnutím svalstva chrbta a pomliaždenie skróta (mieška) s práceneschopnosťou od 03. 08. 2011 do 15. 08. 2011, čím spôsobil škodu Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., Krajská pobočka Trnava, vo výške 215,24 € a Okresnému súdu Senica škodu vo výške 733,16 €, a obvinený A. A. spôsobil Q. B. pomliaždenie tváre vpravo a pomliaždenie hrudníka viac vľavo s práceneschopnosťou od 03. 08. 2011 do 11. 08. 2011, čím spôsobil zdravotnej poisťovni Dôvera, a.s., Nitra, škodu vo výške 64,71 €, pričom obaja obžalovaní od fyzického útoku upustili a z miesta činu ušli až na upozornenie JUDr. L. A., že je sudcom a jedného z páchatel'ov pozná.

Za to bol obvinenému U. B. uložený podľa § 156 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 1, § 38 ods. 4, § 37 písm. h/ Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obvinenému B. uložená povinnosť nahradiť poškodeným škodu.

Proti vyššie uvedenému rozsudku podal obvinený U. B. odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave na verejnom zasadnutí konanom 23. januára 2014 rozsudkom sp. zn. 2To/147/2013 takým spôsobom, že podľa § 321 ods. 1 písm. e/, písm. f/, ods. 3 Tr. por. napadnuté rozhodnutie vo výroku o treste a náhrade škody zrušil a rozhodujúc podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obvineného sám odsúdil podľa § 156 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 1, § 38 ods. 4, § 37 písm. h/ Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 51 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenému výkon trestu odňatia slobody podmienčne odložil s probačným dohľadom na skúšobnú dobu v trvaní 4 (štyri) roky.

Podľa § 51 ods. 4 písm. g/ Tr. zák. súd uložil obvinenému povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom výchovnému programu.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obvinenému U. B. uložil povinnosť nahradiť škodu Všeobecnej zdravotnej poisťovni a.s., Krajská pobočka Trnava, IČO: 35 937 874, Halenárska 22, Trnava vo výške 3.453,72 €.

Dňa 17. júla 2015 bolo na Okresný súd Malacky doručené dovolanie obvineného U. B., smerujúce voči rozsudku odvolacieho súdu ako aj prvostupňového súdu, ktoré tento podal prostredníctvom svojho obhajcu a kde ako dovolacie dôvody označil dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ Tr. por.

Pokiaľ ide o odôvodnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., tak v tejto súvislosti obvinený uviedol, že porušením práva na obhajobu bolo zároveň porušené aj toto ustanovenie, nakoľko len dodržaním práva na spravodlivý proces možno skutok správne právne posúdiť, čo sa vzťahuje na ustanovenie, ktoré namieta pod písm. g/ § 371 Tr. por.

Čo sa týka potom uplatneného dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., tak tu uviedol, že do tohto bolo v rámci uvedeného trestného konania zasiahnuté, a to jednak tým, že súdy nerešpektovali zásadu in dubio pro reo pri hodnotení dôkaznej situácie, a jednak tiež tým, že ich rozhodnutia o vine sa opierajú o dôkazy, ktoré boli vykonané jednostranne v jeho neprospech. Následne sa bližšie venoval jednotlivým svedeckým výpovediam, z ktorých podľa neho nevyplývajú vo vzťahu k nemu žiadne trestnoprávne relevantné okolnosti. Poškodeným mala byť odobraná krv na zistenie množstva požitého alkoholu, nebola preukázaná dohoda medzi obvinenými, svedkovia, ktorí ho usvedčovali, sú nevierohodní. Nebola preukázaná subjektívna stránka jeho konania - vedomá nedbalosť mu nebola preukázaná. Taktiež namietol tú skutočnosť, že rekonštrukcia bola vykonaná bez jeho obhajcu.

S ohľadom na vyššie uvedené dôvody preto obvinený U. B. záverom navrhol, aby dovolací súd vyslovil rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa dovolanie opiera, za súčasného zrušenia rozsudku odvolacieho súdu a tiež rozsudku súdu prvého stupňa - v časti sa ho týkajúcej a prikázania danej veci prvostupňovému súdu na nové prerokovanie a rozhodnutie.

Dňa 20. novembra 2015 bolo na súd prvého stupňa doručené písomné vyjadrenie prokurátora k podanému dovolaniu. Tento v ňom v prvom rade upozornil na to, že obvinený namieta len skutkové zistenia s odkazom na vyššie uvedené, odkázal na obe vydané rozhodnutia, ktorých zdôvodnenie vzťahujúce sa na výrok o vine, považuje za dostačujúce, nakoľko teda podľa názoru prokurátora neboli v podanom dovolaní uvedené žiadne skutočnosti, zakladajúce niektorý z obhajobou uplatnených dovolacích dôvodov, navrhol toto v zmysle § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Spoluobvinený A. A. sa vyjadril tak, že jeho dovolanie nekomentuje, nakoľko on dovolanie v uvedenej veci nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že toto bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1, veta prvá Tr. por., keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Podľa § 371 ods. 4, veta prvá Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. a/ až g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Podľa § 371 ods. 5 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. i/ a podľa odseku 3 nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

Podľa § 371 ods. 7 Tr. por. dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 374 ods. 3 Tr. por. v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených pochybení, pričom má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou

zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inšancia.

Vo vzťahu k vyššie spomínanej viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, treba poznamenať, že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.

Z toho potom vyplýva, že v prípade, ak chybám, vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c/ Tr. por. alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Tr. por., bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por.

Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Tr. por., ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por., dovolací súd vyhovie dovolaniu postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Tr. por. a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. augusta 2011, sp. zn. 2 Tdo 30/2011, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

Pokiaľ ide o dovolanie obvineného B., tak tu treba v prvom rade uviesť, že tam uvádzané dôvody sú v podstate len zopakovaním toho, čo menovaný uvádzal počas celého súdneho konania (t.j. dovolanie obsahovo zodpovedá jeho skoršej obhajobe). Z toho potom okrem iného vyplýva, že v rámci daného dovolacieho konania bolo povinnosťou najvyššieho súdu sa zaoberať námietkami obvineného spadajúcimi pod dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., keďže tieto boli uplatňované už skôr, v pôvodnom konaní (§ 371 ods. 4, veta prvá Tr. por.)

Skôr než sa dovolací súd vyjadrí k týmto jednotlivým uplatneným výhradám, považuje za potrebné k už spomínanému dovolaciemu dôvodu vo všeobecnosti poukázať na to, že právo na obhajobu je v zmysle tohto potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu. Daný dovolací dôvod môže byť pritom naplnený len v takom prípade, ak zistené porušenie práva na obhajobu bolo zásadné, t.j. ak došlo v trestnom konaní k takému pochybeniu, ktoré malo resp. mohlo mať vplyv na priebeh či samotný konečný výsledok tohto konania.

Dovolateľ v podanom dovolaní upozorňoval na to, že rekonštrukcia bola vykonaná v neprítomnosti jeho obhajcu.

Vo vzťahu k tejto výhrade obvineného najvyšší súd uvádza, že tak prvostupňový, ani odvolací súd pri rozhodovaní o jeho vine neopreli svoje závery o uvedenú rekonštrukciu.

Žiadne porušenie práva obvineného na obhajobu v tejto súvislosti najvyšší súd nezistil.

Pokiaľ ide o rozhodnutia vydané v posudzovanej veci, ktoré sú napádané v podanom dovolaní zo strany obvineného, tak tieto sa podľa zistení najvyššieho súdu opierajú o dôkazy vykonané v súlade so zákonom, keď bolo tiež plne rešpektované právo obvineného na obhajobu ako i zásada kontradiktórnosti.

Čo sa týka potom ďalších okolností uvádzaných dovolateľom v súvislosti s dovolacím dôvodom uvedeným v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., tak tieto treba označiť za irelevantné, keďže smerujú len vo vzťahu k skutkovým zisteniam súdov nižších stupňov, či hodnoteniu jednotlivých vo veci vykonaných

dôkazov, ktorých preskúvanie je v dovolacom konaní vylúčené. Obvinený v podanom dovolaní rozoberá vo veci vykonané dôkazy a podáva ich vlastné priaznivejšie hodnotenie (iné od toho, k akému dospeli konajúce sudy), keď napokon dochádza k záveru o nerešpektovaní zásady „in dubio pro reo“ pri hodnotení dôkaznej situácie.

Vyššie uvedeného dovolacieho dôvodu a ani žiadneho iného sa obvinený nemôže úspešne dovolávať len s poukazom na nesprávne vyhodnotený skutkový stav, resp. s poukazom na nepoužitie zásady „in dubio pro reo“, keďže by to odporovalo viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

Vo vzťahu k druhému dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. treba potom predovšetkým uviesť, že z jeho dikcie vyplýva, že vo vzťahu k zistenému skutku je možné dovolaním namietat' výlučne vady právne, a teda to, že skutok tak, ako bol súdom zistený, bol nesprávne právne kvalifikovaný. Popri vadách, ktoré sa týkajú právneho posúdenia skutku, možno tiež vytýkať iné nesprávne hmotnoprávne posúdenie. Rozumie sa ním zhodnotenie otázky, ktorá nespočíva priamo v právnej kvalifikácii skutku, ale v právnom posúdení inej okolnosti majúcej význam z hľadiska hmotného práva.

Tak ako bolo naznačené už skôr, daná úprava teda výslovne vylučuje možnosť uplatňovania námietok voči skutkovým zisteniam, čo znamená, že v uvedenom dovolacom konaní nie je možné preskúmať a hodnotiť správnosť či úplnosť zisteného skutku, preverovať dostatočnosť vykonaného dokazovania ako ani správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov. Skutkový stav je v prípade rozhodovania o dovolaní hodnotený iba z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené, t.j. či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Revízia skutkových zistení a záverov urobených súdmi nižšieho stupňa už v dovolacom konaní (konanom na podklade dovolania obvineného) neprichádza do úvahy.

V tomto smere považuje dovolací súd za potrebné dodať zároveň tiež to, že je výsostným právom súdu zvážiť, akú voľbu dôkazného prostriedku použije pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. práva podľa § 2 ods. 1 Tr. por. a či určitú skutkovú okolnosť, ktorú považuje za dokázanú, bude overovať ďalšími dôkaznými prostriedkami.

Pokiaľ ide potom konkrétne o posudzované dovolanie, tak s tu uvedenými právnymi úvahami obvineného ohľadom nepreukázaného zavinenia, treba poukázať na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. marca 2010, sp. zn. 3 Tdo 5/2010, uverejneného pod R 40/2010, v zmysle ktorého motív páchatel'a a subjektívna stránka trestného činu sú znaky, ktoré sa síce týkajú psychiky páchatel'a, ale prejavujú sa navonok v spáchanom skutku a dokazujú sa rovnako ako objektívne znaky trestného činu (konanie - následok - príčinný vzťah). Namietanie ich nezistenia alebo nesprávneho či neúplného zistenia v dôsledku nevykonania dokazovania alebo nesprávneho vyhodnotenia vykonaného dokazovania v dovolaní predstavuje namietanie skutkových zistení a záverov, čo ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nepripúšťa.

Pokiaľ ide o súdmi nižšieho stupňa použitú právnú kvalifikáciu na nimi ustálený skutkový stav (tento je pre dovolací súd záväzný), tak tu nemožno vytknúť žiaden nedostatok.

Z vyššie uvedeného je teda zrejmé, že najvyšší súd nezistil opodstatnenosť obvineným uplatnených dovolacích námietok z pohľadu žiadneho dovolacieho dôvodu, a preto nemohol inak, ako dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.